

เป็โลก

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหาธรรม วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่)

ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “เป็โลก”

ผมเป็นเด็กวัยรุ่นที่เป็ทุกอย่าง เป็สังคมในโรงเรียน เป็ผู้คนที่เห็นแก่ตัว น้อยใจ เหลือเกินครับที่เกิดมาต้องเจออะไรแบบนี้ อัจฉาคนอื่นที่ได้ไปเที่ยวเล่นได้ แต่ผมต้องทำงาน ช่วยพ่อแม่ ผมเป็ไปหมดเลย ทั้งที่บ้าน ที่โรงเรียน อยากเหมือนเด็กคนอื่นที่ได้เที่ยวเล่น น้อยใจชีวิตเหลือเกินครับ ผมอยากมีความสุขกว่านี้

ตอบ : นี่พูดถึงว่าเป็โลกนะ มีคนเป็โลก เป็กับชีวิตจำเจของตนเอง มีปัญหามาก ถ้ามีปัญหามากนะ มันมีผู้บริหาร เวลาเขามาหาเรา เขามาพูดทำนองนี้เหมือนกัน บอกเขาก็ เป็ เป็มาก เป็มากเพราะเขาเป็นผู้บริหาร

ผู้บริหารแล้วแบบว่าเขาได้ทุนการศึกษา พอศึกษามาต้องใช้ทุน ใช้ทุนสอน มหาวิทยาลัยไง แล้วเด็กมันไม่สนใจนี่แหละ แล้วเขาเป็มาก ๆ เพราะว่าความรู้ของเขา เขาศึกษามันมีคุณประโยชน์ แต่เขาว่าความรู้ของเขาควรได้ประโยชน์มากกว่านี้แต่สังคมไม่สนใจ เขาก็เป็ของเขา

เราก็ตอบเขาไปตอนนั้นนะ บอกว่าถ้าเขาเป็อย่างนั้น เขาว่าเป็สังคมอย่างนี้ คิดว่าสังคมจะสมความปรารถนาของเรา แล้วเราคิดว่าเราจะหนีสังคมไป มันหนีไม่พ้นหรอก

เพราะว่าในสังคมเราก็คือมนุษย์เหมือนเดิมนี้แหละ มนุษย์เหมือนกัน แต่เราอยู่ในสังคมหนึ่ง เราก็คิดว่าอีกสังคมหนึ่งมันจะมีคุณค่า แล้วคิดว่สังคมอื่นมันจะมีประโยชน์ไ้ แล้วเราก็คิดว่าหาสังคมนั้น คือเราตั้งค่าไว้สูง เราตั้งค่าความรู้ของเรา เราตั้งเป้าของเราไว้สูง แล้วมันไม่ได้สมความปรารถนาของเรา เราก็คือเป็หนาย อันนั้นเขาเป็หนายในทางบวกนะ

แต่ที่เขาว่า ผมเป็นเด็ก เบื่อหน่ายทุกๆ อย่าง เบื่อหน่ายสังคม สังคมในโรงเรียน เบื่อหน่ายคนเห็นแก่ตัว น้อยใจครับที่เกิดมาเจออะไรแบบนี้

เบื่อหน่ายคนที่เห็นแก่ตัว เบื่อหน่ายต่างๆ ความเบื่อหน่าย เบื่อหน่าย มันเบื่อหน่าย แล้วมันจะย่ำคิดย่ำทำ พอย่ำคิดย่ำทำ มันทำให้ตัวเองต่ำต้อยไปเรื่อย ตัวเองต่ำต้อยไปเรื่อย ถ้าตัวเองต่ำต้อยไปเรื่อยนะ

นี่พูดถึงเขาบอกเขาเป็นเด็ก คำว่า “เป็นเด็ก” พอเป็นเด็ก วุฒิภาวะมันยังแบบว่า สะอาดบริสุทธิ์อยู่ มองโดยภาพใสๆ ใสๆ มองด้วยภาพความเห็นของตน

แต่ในธรรมะนะ ในความเป็นจริง ในความเป็นจริงนะ เวลาการเกิด การเกิดมีคุณค่ามาก ชีวิตนี้มีคุณค่ามาก ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนเอาไว้ว่า มันเปรียบเหมือนนะ ในการเกิดคือเปรียบเหมือนท้องทะเลเลย แล้วมันมีบ่วงอยู่บ่วงหนึ่ง แล้วมันมีเต้าต๋อบอดมันไหลจากในทะเลขึ้นมา ถ้ามันได้เข้าบ่วงนั้นมันถึงจะได้มาเกิดเป็นมนุษย์นะ

การที่ได้เกิดเป็นมนุษย์มีคุณค่ามากๆ แต่มีคุณค่ามาก พอเราได้เกิดเป็นมนุษย์แล้ว เราได้สถานะของความเป็นมนุษย์แล้ว พอเราได้สถานะความเป็นมนุษย์แล้ว พอเราเบื่อหน่ายขึ้นมาแล้ว เราคิดว่าสิ่งนี้มันไม่มีค่า สิ่งนั้นไม่มีค่า

สิ่งความเกิดเป็นมนุษย์มันมีค่ามากๆ

แต่ที่พูดว่า เกิดด้วยบุญกุศล เกิดด้วยมีเวรมีกรรม เกิดด้วยความต่ำต้อย แต่ความต่ำต้อยนะ ในสังคมทางโลก ถ้าใครประกอบธุรกิจจากศูนย์จนขึ้นมาเป็นเศรษฐีโลก นั่นนะเขาว่าคนคนนั้นมีความสามารถ

ถ้าเกิดมาปากกัดตีนถีบมา จากหลบเลย จากไม่มีสิ่งใดเลย เขาประกอบธุรกิจ เขาทำธุรกิจของเขาจนเขาประสบความสำเร็จ นั่นคือความสามารถของเขา เขาประกอบธุรกิจจนประสบความสำเร็จ อย่างนั้นนะโลกถึงยอมรับ ถ้าโลกยอมรับนะ

แต่ถ้าคนเกิดมาได้รับมรดกตกทอด เกิดมาก็ โอ้โฮ! พ่อแม่มีแสนแสนล้านแล้วอย่างนี้ เกิดมาแค่รักษามรดกอย่างนี้ มันจะรักษาได้หรือรักษาไม่ได้นั่นอีกเรื่องหนึ่งเลยนะ นี่พูดถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ถ้าคุณค่าของความเป็นมนุษย์นะ ฉะนั้นบอกว่าคุณค่าที่มันมีค่าๆ มีค่าคือความเป็นมนุษย์นี่

ฉะนั้น เขาบอกว่าเขาเป็นเด็ก พอเขาเป็นเด็กขึ้นมา เราจะบอกว่า คุณค่าของการเกิดมามันมีค่า ถ้ามีค่า มันทัศนคติตรงนี้ไง ทัศนคติตรงที่ว่า ถ้าเห็นใจ เบื่อหน่าย เบื่อหน่าย คนเห็นแก่ตัว

คนเห็นแก่ตัว ถ้าพูดถึงว่า เขาบอกว่าเขาอยากได้เที่ยวเล่น เขาอยากได้อะไร เขาไม่ให้เราเล่น ไม่ให้เราเที่ยวเล่น ถ้ามีการช่วยเหลือนะ มีการช่วยเหลือครอบครัว มีหน้าที่การงาน ถ้าเราทำของเรา เราทำด้วยหน้าที่การงานของเรา เพราะเราเกิดมาแบบนี้ เวลาเรามองให้มองมุมกลับ

มองมุมกลับนะ เวลาคนที่เกิดมามีอำนาจวาสนา มีคนส่งเสริม มีคนดูแล แล้วคนที่ไม่ใช่อำนาจวาสนา หนึ่ง แล้วดูคนพิการๆ ตอนนี้มีคนพิการที่เขาไม่มีแขนไม่มีขา เวลาเขาขมูมานะของเขา เขาพยายามขวนขวายของเขา เขาพยายามมีการศึกษาของเขา จนเขาเป็นตัวอย่างเป็นต้นแบบให้กับสังคมได้ ทุกคนต้องนับถือน้ำใจของเขา

ถ้าเราคิดดูสิว่า เขาพิการอาการไม่ครบ ๓๒ ทำไมเขาไม่เบื่อหน่ายชีวิตเขาล่ะ ทำไมเขาขวนขวายจนเขาดำรงชีพของเขาจนเป็นผู้ที่ขึ้นนำสังคมได้ล่ะ อันนั้นพูดถึงว่านั่นเป็นทัศนคตินะ

นี้ก็เหมือนกัน ถ้าคำว่า “เบื่อหน่ายๆ” เพราะถ้ามันเบื่อหน่ายต่อเนื่องไป มันน้อยใจไป มันก็ทำให้ตัวเองต่ำต้อยไป ความรู้สึกนึกคิดของคนมันจะแบบว่าเหลวไหลไป แต่ถ้ามันมีสติสัมปชัญญะคิดขึ้นมาได้ คิดขึ้นมาได้ก็เริ่มต้นจากเรานี้แหละ เริ่มต้นจากความเกิดเป็นมนุษย์นี่

เริ่มต้นจากความเป็นมนุษย์ เราเสมอภาค เราเกิดมาเป็นญาติกันโดยธรรมชาติ ทุกคนเวลาเกิด เกิดจากพ่อจากแม่ เกิดจากเวรจากกรรมทั้งนั้น เราเสมอภาคกัน เกิดมามีปากมีท้องเหมือนกัน เกิดมามีพ่อแม่ทุกคน เพียงแต่ว่าพ่อแม่เลี้ยงดูดี กับพ่อแม่ที่ไม่มีความพร้อม เขาเอาไปให้คนอื่นเลี้ยงดูนั่นอีกเรื่องหนึ่ง แต่เราก็ได้เกิด

เราคิดว่าคำว่า “เสมอภาค” เกิดมามีปากมีท้องเหมือนกัน เกิดมาต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัยเหมือนกัน ถ้าเขามีสติปัญญาของเขา เขาใช้สอยของเขาพอประมาณ ที่เหลือของเขาเขาทำประโยชน์กับโลกได้ด้วย

แต่ของเรา เราขาดแคลน ขาดแคลนมันก็เป็นบุญกุศลของเรา เวลามาวบวชเป็นพระ จะมั่งมีศรีสุขขนาดไหน ทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน มาบวชเป็นพระแล้วมีผ้า ๓ ผืนเหมือนกัน พระพุทธเจ้าให้ถือผ้า ๓ ผืน ไอ้ที่เหลือนั้นบริหารโจล คือเขาใช้สอยของเขาด้วยความเกินที่ พระพุทธเจ้าบัญญัติไว้

แต่ถ้าเป็นพระเราผ้า ๓ ผืนเหมือนกัน จะมั่งมีศรีสุขทุกข์จนเข็ญใจขนาดไหน บวช มาแล้วถือผ้า ๓ ผืนเหมือนกัน เวลาบิณฑบาตเหมือนกัน

ที่นี้บิณฑบาตขึ้นมาแล้ว พระสีวลีเป็นผู้ที่ร่ำรวยที่สุด บิณฑบาตที่ไหนมีแต่คนใส่ บาตรมหาศาลเลย พระทุกตะเข็ญใจเป็นพระอรหันต์เหมือนกันนะ บิณฑบาตไม่เคยอึดเลย ฉันไม่เคยอึดเลย นั่นก็บุญกุศลของเขา

จนพระสารีบุตรสงสัยนะ ไปถามว่ามันเป็นจริงอย่างนั้นหรือ เพราะพระสารีบุตรไม่เคยเจอสภาพแบบนั้น เพราะพระสารีบุตรเป็นอัครสาวกเบื้องขวา ลากสักการะมหาศาล เป็น อย่างนั้นจริง ๆ หรือ ไปถามก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ

พอเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ด้วยบุญกุศล พระสารีบุตรต้องจับบาตรไว้ นะ จัดอาหารแล้ว จับบาตรไว้ เพราะพระสารีบุตรปล่อยบาตร อาหารนั้นจะค่อย ๆ จางไปหายไป จับบาตรไว้ เลย พระองค์นั้นฉันอึดมือนั้น ตั้งแต่เกิดมาไม่เคยฉันข้าวอึดแม้แต่มือเดียว แต่พอฉันข้าวมือนั้นอึดก็นิพพานวันนั้นเลย นี่กรรมมันให้ผลอย่างนั้น พอกรรมให้ผลอย่างนั้นบีบ

เราจะพูดถึงว่า เรื่องเวรเรื่องกรรมมานี้มันทำมาแต่ภพชาติใดก็แล้วแต่ แล้วเราเกิด มาแล้วในปัจจุบันนี้ ในปัจจุบัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนที่ปัจจุบันนี้ เราเกิดมา เป็นมนุษย์ เกิดมาพบพระพุทธศาสนา พระพุทธศาสนาสอนเข้ามา สอนเข้ามาในใจของเราไง

ถ้าในใจของเรา นะ ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา แค่นี้ได้เกิดเป็นมนุษย์นี่เราพอใจนะ แปลก ในใจลึก ๆ เรายัง เราถือว่าการเกิดเป็นมนุษย์มีค่าเท่ากัน เสมอภาคกัน แล้วเราพอใจ เราไม่เคยน้อยเนื้อต่ำใจในชีวิตเลย เราไม่เคยน้อยเนื้อต่ำใจอะไรเลย มีอย่างเดียวเท่านั้นนะ มุ มานะลุ่มอย่างเดียว จะปฏิบัติ จะเอาไปให้ได้อย่างเดียว

มันไม่เท่ากันหรอก เกิดเป็นลูกเศรษฐีในตระกูลเดียวกันก็ยังมีมาน้อยใจว่าพ่อแม่รักแตกต่างกัน มีทรัพย์สินสมบัติเหมือนกันนะ มันก็ยังมาน้อยใจนะ แม่รักคนนั้น พ่อรักคนนี้ ไอ้คนนี่ไม่ได้รับความรัก

แต่ความจริงพ่อแม่ก็รักลูกทุกคนนั่นแหละ แต่มันจะมากจะน้อยมันอยู่ที่ดุลพินิจขึ้นอยู่กับความเห็นนะ ความเห็นว่าลูกคนนี้มีคุณค่ามีความสามารถก็ดูแลน้อยหน่อย ลูกคนไหนของเราบกร่อง ลูกคนไหนของเรามันจะไม่ทันเขา เราก็ดูแลเข้มข้นหน่อย ไอ้ลูกมันก็มีมาน้อยใจกันนะ แต่ความรักของพ่อแม่มันเรื่องธรรมดา มีอยู่แล้ว

นี่พูดถึงว่าการเกิด เวลาเกิดมาเป็นมนุษย์มีค่ามาก

จะนั้น พอบอกเป็โลกๆ

พอบอกโลกนะ มันมี เวลาเป็โลก ถ้าถึงกับประชดประชันมันก็ทำให้ชีวิตไม่ราบรื่นทั้งสองฝ่าย เวลาพ่อแม่หรือในสังคม ลูกของเราเนะ ถ้าเขาประชดประชันขึ้นมามันก็มีความกระเทือนไปทั้งนั้นนะ นี่พูดถึงประชดประชันนะ แต่ถ้าพูดถึงทำร้ายตัวเองนั้นจบเลยนะ

จะนั้น ถ้ามันย้อนกลับมา พ่อแม่นี้เป็นพระอรหันต์ของลูก ท่านให้ชีวิตเรามาให้พอแล้ว ให้ชีวิตเรามา เรามีชีวิตแล้ว ชีวิตนี้มีค่าแล้ว เราจะชวนขายของเรา แล้วถ้ามีอำนาจวาสนา ยังหาสิ่งนั้นมาทดแทนบุญคุณพ่อแม่อีกต่างหาก

พ่อแม่ให้ชีวิตนี้มา ทรัพย์สินสมบัติที่ได้มาก็เหมือนกับของพ่อแม่ เพราะถ้าไม่มีพ่อแม่ก็ไม่มีเรา เพราะมีเรา เราถึงมีสมบัติ แล้วสมบัตินั้นนะเราทดแทนได้หมดเลย นี่เรื่องของสมบัตินะ

แต่ถ้าเรื่องของปัญญา ปัญญาพ่อแม่ ถ้าอยากให้พ่อแม่ประพฤติปฏิบัติใช้ใหม่ ก็ต้องมีอุบายอย่างไรให้พ่อแม่รู้จักนึกทุกข์โศกขึ้นมา มันต้องมีอุบาย ถ้ามีอุบายขึ้นมา อันนั้นถ้าอุบายพยายามดัดแปลงให้เข้ามาปฏิบัติ ให้เข้ามาอย่างนี้ อันนี้อีกเรื่องหนึ่ง อันนั้นเป็นวิธีการ เป็นอุบาย อุบายจะให้ทรัพย์สินสมบัติที่ดีกว่านี้ ให้ทรัพย์สินสมบัติที่จะไปภพชาติหน้า

แต่โลกไม่เข้าใจหรอก โลกเห็นแต่ทรัพย์สินสมบัติในชาตินี้แหละ ไอ้ชาติต่อไป ไม่รู้ว่าชาติต่อไป การเกิดต่อไปมันจะมีคุณค่ามากน้อยแค่ไหน

นี่พูดถึงว่าอุบายการที่เราจะตอบแทนบุญคุณนะ มองกันได้แค่วัตถุ ถ้ามันเรื่องถึงบุญกุศล มองได้ไม่ถึงนั้น แต่มองได้แค่วัตถุ ในแค่วัตถุนะ แค่ความเป็นอยู่ในโลกนี้มันก็มีปัญหาแล้ว

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า ว่าเป็โลกๆ

เป็โลกแล้วจะเอาสิ่งใดตอบแทน คำว่า “เป็โลก” ถ้ามันเป็อกิเลสสิ เป็ความเห็นผิดสิ แต่ชีวิตภพชาติของเรา โลกคือภพ ว่าสัตว์โลกๆ เราก็เป็โลกธาตุหนึ่ง โลกธาตุหนึ่ง เพราะเรามีหัวใจ ภาวสวะ ภพนี้โลกหนึ่ง

เพราะบาปบุญคุณโทษเกิดจากหัวใจเรานี่ แล้วเวลาหัวใจเราเนี่ยมันสะสมบุญกุศลแล้ว มันก็เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะตามเวรตามกรรมนี้ มันก็เป็นแบบว่าจิตของเราเป็จุดศูนย์กลาง แล้วมันจะวนไปในวัฏฏะ ถ้าวัฏฏะมันหมุนไปตามนั้น นี่พูดถึงผลของวัฏฏะนะ แต่ถ้าพูดถึงในปัจจุบันนี้เราก็คิดว่าตั้งแต่เกิดจนหมดอายุขัยไปนั้นก็ภพชาติหนึ่ง ถ้าภพชาติหนึ่งในภพชาติหนึ่ง

ถ้าพูดถึงว่า ผมเป็เด็กวัยรุ่น ผมเป็มาก เป็สังคมโรงเรียน

ถ้าเป็สังคมโรงเรียน เราไปโรงเรียนเพื่อการศึกษา ถ้าเราศึกษา สังคมโรงเรียน เพราะว่าสังคมโรงเรียนถ้ามันแบบว่าแข่งขันกัน เด็กที่มันด้อยโอกาสมันก็มีปมด้อย นั้นพูดถึงถึงปมด้อย เพราะเราคิดไ้

แต่ถ้าเราคิดถึงว่าเราไปศึกษา ถ้าสังคมในโรงเรียนเรามีปมด้อยสิ่งใดนั้นมันก็เป็นเรื่องของเรา แต่เด็กมันบริหารไม่ได้หรอก ฉะนั้น มันก็น่าเห็นใจอยู่

แต่คำว่า “เป็โลกๆ”

เราพยายามจะบอกว่า เราเกิดกับโลก เราต้องอยู่กับโลก โลกมันเป็นอย่างนั้น แล้วถ้ามีสติมีปัญญารึขึ้นมา เราก็ออยู่กับโลก อยู่กับโลกโดยเหนือโลก

อยู่กับโลกโดยอยู่กับโลก อยู่กับโลกโดยแบกโลก มันก็มีทุกข์มียากแตกต่างกันไป ถ้ามันแตกต่างกันไปนะ แต่ถ้ามันมีทัศนคติ ถ้ามองเป็นบวกแล้วมีบุญกุศลหมด แล้วทำได้

เราเกิดมาภพชาตินี้แล้วเราจะจัดการขึ้นมาให้สิ่งที่ยั่วอยู่ในใจที่มันปิดบังในใจ ให้เรามีทัศนคติ
 ความเห็นผิด

มันเป็นอย่างนั้นจริงนะ เป็อคนที่เห็นแก่ตัว จริง ถ้าเป็อคนที่เห็นแก่ตัว แต่เพราะเวร
 เพราะกรรมถึงเกิดมาเจอเขาไป

อเสวนา จ พาลานํ ปณฺหิตานญจ เสวนา เราไม่อยากเสวนากับคนพาล เราไม่
 อยากเสวนากับคนเห็นแก่ตัว แต่มันอยู่ในสังคมเดียวกัน สังคมเดียวกัน เราก็ต้องรักษาหัวใจ
 ของเรา เราต้องเท่าทันหัวใจของเรา แล้วถึงเวลาแล้ว เวลาเรียนแล้ว เวลามันจบแล้วมันก็
 แยกกันไป ถ้ามันแยกกันไป เห็นไหม

สิ่งที่ว่า น้อยใจที่เกิดมาต้องมาเจออะไรแบบนี้ อิจฉาคนอื่นที่เที่ยวเล่น

อิจฉาคนอื่น ๆ เต็ยวเราก็ได้เที่ยวเล่น เต็ยวเราก็โตขึ้นมา เวลาคนที่เขามีสติปัญญา
 เขาทำงานมาตั้งแต่เด็ก พอโตขึ้นมาแล้วเขาเที่ยวรอบโลก

นี่ก็เหมือนกัน เขาไปเที่ยว เราแค่มองแค่นั้นนะ แล้วเขาไปเที่ยวที่ไหนก็แล้วแต่ ที่
 นั้นธุรกิจบริการเขาต้องอยู่ที่นั่นอยู่แล้ว เวลาเราคิดนะ อย่างเช่นตอนปีใหม่เขาไปเที่ยว
 ธรรมชาติกัน

เมื่อก่อนกูอยู่ในป่า กูอยู่กับน้ำตกมาตลอด เราอยู่มาอย่างนั้น เราอยู่ตอนที่เขาไป
 เที่ยวกันนั้นนะ เมื่อก่อนเราเที่ยวจุดงค์ก็อยู่ในนั้นนะ เราอยู่ป่าน้ำตก ๗ สี น้ำตก เรานอนอยู่
 นั้น เรานอนอยู่กับน้ำตกมาตลอด ใ้อับรยาภาศตึๆ อากาศตึๆ เราอยู่มาหมดแล้ว แล้ว
 เต็ยวนี้เขาต้องไปแสวงหากัน เห็นไหม

นี่ก็เหมือนกัน ฉะนั้น เขาว่า ผมต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน ผมเป็อไปหมด เป็อที่บ้าน
 เป็อที่โรงเรียน อยากเหมือนเด็กที่ได้เที่ยวเล่น

เต็ยวเราก็ได้ ถ้าเรามีความจำเป็นนะ คนเราเกิดมาฐานะไม่เท่ากัน เราเกิดมาจาก
 พ่อแม่ที่ว่าร่ำรวยเหมือนเขา หรือไม่มีความพร้อมเหมือนเขา หรือพ่อแม่ที่ดึนะ ถึงจะ
 ร่ำรวยนะ เวลาลูกเขาก็ต้องให้รู้จักประหยัดมัธยัสถ์ ใม่ให้ลูกนิสัยเขาเสีย บิลล์ เกตส์เขาบอก
 เขาบอกว่าใม่อยากใ้ใครรวยทำลายลูกชายเขา

เขาใช้คำว่า “โรครวย” นะ โรครวยคือการปรนเปรอใจ การปรนเปรอจนเด็กมันไม่รู้จักยังคิด เขาไม่ต้องการให้โรคแบบนี้ทำลายเด็ก คนรวยคิดอย่างนี้ก็มี

แล้วของเรา ถ้าเราจะขาดแคลน เราจะไม่ได้เที่ยวเล่น มันเป็นเวลาที่เราต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน เราก็ทำให้มันเสร็จ แล้วเวลาเราพักหัวใจเราได้มันจะเป็นประโยชน์นะ

นี่ถ้ามันเป็นประโยชน์ เราอยากจะให้ตั้งสติ ตั้งสตินะ แล้วพยายามทำให้มันสำเร็จไปได้ ถ้ามันสำเร็จไปได้ ชีวิตในครอบครัวมันก็จะราบรื่น แต่ชีวิตในครอบครัวมันมีผลให้อภิชาติบุตร บุตรที่ดีกว่าพ่อกว่าแม่ใช้ไหม บุตรที่เกิดมามีเวรมีกรรม แต่ก็บุตรทั้งนั้นนะ

แต่มันมี อยู่ในพระไตรปิฎก เราศึกษาในพระไตรปิฎกมาหลายรอบ เห็นเรื่องอย่างนี้มาเยอะ ถ้าเห็นเรื่องอย่างนี้มาเยอะ แล้วพอเขาไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าทำไมเป็นเช่นนี้ ท่านบอกมันเป็นเช่นนี้ตั้งแต่ชาติหนึ่งๆ เคยเป็นมาอย่างนี้ๆ มันต้องมีที่มาที่ไปทั้งนั้นนะ

ที่นี้เราไม่รู้ที่มาที่ไปไง แต่ในปัจจุบันนี้เราต้องมารับสถานะสภาวะแบบนี้มันก็ยึดอัดนะ แต่ถ้าเรามาศึกษาธรรมะแล้วนะ แล้วพยายามวางใจให้ได้ วางใจให้ได้ วางใจให้ได้เพราะมันเป็นการชดใช้ ถ้าเป็นกรรมเก่า แต่ถ้าเป็นปัจจุบันนี้เราก็พยายามจะรักษากันเพื่อจะให้เจริญก้าวหน้ากันไป

นี่พูดถึงการเบ็โลก เพราะเรายังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติจนรู้แจ้ง ถ้ามันรู้แจ้งมันก็ไม่มีการกิเลส ถ้ามันไม่มีการกิเลสก็คือมันไม่ทุกข์ แต่นี่เพราะเรายังไม่ได้ประพฤติปฏิบัติ เราถึงไม่รู้อะไรเลย

เราจะไปรู้แจ้งได้อย่างไร เราไม่รู้ถึงความคิดเราว่าความคิดนี้ถูกหรือผิด ความคิดที่เราคิดอยู่นี้มันถูกหรือผิด แต่เพราะความชอบ เราเห็นบทบาทของเพื่อน หน้าที่ของเพื่อนกับหน้าที่ของเรา เราไปเทียบเคียงกันเท่านั้น เราไปเทียบเคียงที่เราเห็นเท่านั้น แต่เราไม่รู้หรอกว่ามันมาจากไหน

ฉะนั้น ถ้ามันไม่รู้มาจากไหน เราก็อาศัยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยายามประพฤติปฏิบัติให้มันอยู่ในกรอบเพื่อจะไม่ให้มันบาดหมางกันมากเกินไป

แต่ถ้ามันจะรู้แจ้งนะ เรื่องอย่างนี้ แหม! ภาษาเรานะ มันไม่ใช่เรื่องความทุกข์เลย มันไม่ใช่เรื่องอะไรเลยนะ แต่เด็กมันทุกข์เกือบตายนะ แต่ภาษาเรา เพราะเรามองโลกอีกแง่มุมหนึ่งเลยไง

เรามองโลกว่า กรรมจำแนกสัตว์ให้เกิดต่าง ๆ กัน แล้วสิ่งที่เราเกิดมานี้เกิดมาจากเวรจากกรรม มันก็จะมีเวรมีกรรม ใครมีเวรมีกรรมนะ มันก็ต้องแจกแจงไปตามเวรตามกรรมอันนั้นไง

ที่นี้เวรกรรมอันนั้นหนึ่ง แต่เรามีสติปัญญามากกว่านั้น มีเวรมีกรรมก็แล้วแต่เราก็ฝึก เราฝึกนะ ถ้าฝึกก็ฝึกด้วยความรู้สึกนึกคิดให้มันนึกคิดสิ่งที่ดี แล้วเวลาฝึกแล้วเราจะมาประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม

คนที่มึนปัญญาเวลาปฏิบัติแล้วมันราบรื่น ปฏิบัติแล้วมันดีงาม เรามีเวรมีกรรมมาก เวลาปฏิบัติแล้วลุ่ม ๆ ดอน ๆ ปฏิบัติก็ไม่ได้เรื่องสิ่งใด ปฏิบัติแล้วก็มีทุกข์ความยาก เราก็จะฝึกของเรา เราก็จะทำของเรา

เพราะทุกคนเกิดมามีกายกับใจเหมือนกัน มีสิทธิเสรีภาพเหมือนกัน แต่คนเราก็เลสหยาบ ก็เลสหยาบ ก็เลสบางต่างกันตรงนี้ มันทำให้การปฏิบัติราบรื่นต่างกัน ทุกข์ยากแตกต่างกันไป แต่การปฏิบัติเหมือนกัน ถ้ามันเข้าสู่อริยสัจเหมือนกันนะ มันก็สิ้นกิเลสไปได้เหมือนกัน นี่มันเป็นสิทธิเสรีภาพที่เสมอกัน มันแตกต่างกันด้วยเวรด้วยกรรม

เวรกรรมคือทัศนคติ เวรกรรมคือความเห็น เวรกรรมของคนนะ ทำไมคนนี่คิดดีดี โอ้โฮ! คนคิดดีคิดดีมากๆ นะ คิดเลวร้ายไม่ได้ โอ้คนคิดเห็นแก่ตัว อย่างที่ว่าผมเบื่อกันเลย ที่คนเห็นแก่ตัว มันคิดอย่างนั้นนะ มันเป็นอย่างนั้นนะ

ถ้าเป็นอย่างนั้นปั๊บ เราก็มีจุดยืนของเรา เรามีจุดยืนของเรานะ เวลาเขาเห็นแก่ตัวก็เรื่องของเขา เราพยายามจะไม่เห็นแก่ตัวแบบเขา แล้วเขาเห็นแก่ตัวอย่างไร เขาแสวงหาสิ่งใดก็ปล่อยเขาไป

บอกว่า เราแก้ไขเขาไม่ได้ แต่ถ้าเขาไปเห็นคนอื่นที่ทำได้ จงเขาสำนึกได้ วันนั้นเขาจะแก้ไขเขาได้ นี่พูดถึงว่า เราไม่มีหน้าที่จะไปแก้ไขใครทั้งสิ้น เรามีหน้าที่แก้ไขหัวใจของเราใจ แก้ไขว่าเบ็โลก ๆ ทำให้มันพ้นไป

เพราะคำว่า “เบ็โลก” นะ เราเกิดมากับโลก เพราะมันมองมุมมองต่างกัน เรามองว่าสิ่งที่มีค่าคือหัวใจของคน สิ่งที่มีค่าคือหัวใจนี้มีค่ามาก ถ้ามีค่ามากแล้ว สิ่งอื่น ๆ มันมาทีหลังทั้งนั้นนะ

แต่ในเมื่อคนมันมีความคิดอย่างนั้น เราต้องอยู่ในสังคมอย่างนั้น เราจะรักษาหัวใจของเรา เราจะไม่ปล่อยหัวใจของเราให้เลวร้ายไปแบบเขา แล้วถ้าไม่เลวร้ายไปแบบเขา แต่ทำไมเราทุกข์ล่ะ

เราทุกข์เพราะว่าเราไม่ได้ฝึกหัด ไม่ได้ศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาทุกข์เวลายากไปออกประพฤติปฏิบัติ ออกปฏิบัติอยู่ ๖ ปีทุกข์ยากขนาดไหน ท่านยังฝ่าฟันอุปสรรคมาทั้งหมด สุดท้ายแล้วท่านทำจริงทำจังของท่าน ท่านถึงสำเร็จไปหมด แล้วเรื่องนั้นเลยกลายเป็นเรื่องไร้สาระเลย แต่เวลาเราอยู่นั้นมันจะมีปัญหา มาก นี่พูดถึงการเบ็โลกนะ จบ

ถาม : เรื่อง “มิดเชือดคอ”

ขอบพระคุณหลวงพ่อกับการตอบคำถามที่ผ่านมา เรื่อง “พุทโธได้ดี” ตอนนี้อยากจะทำพุทโธให้ชำนาญครับ ทำไปทำมามีเรื่องสะกิดใจนิดหน่อยครับ

๑. นั่งสมาธิช่วงนี้เป็นบ่อย เหมือนมีมิดเย็นๆ มาเชือดคอครับ ไม่เจ็บแต่เสียวๆ บางทีพุทโธถี่ๆ อากาาก็หาย บางทีเห็นเป็นภาพคอขาดวินเลยครับ พลิกแพลงมาหลายท่าแล้วครับ

๒. เวลานั้นสมาธิ ผมจะมีแสงจ้าค้างอยู่เป็นปกติ ไม่ว่าจะนั่งปิดไฟหรือเปิดไฟในห้องก็จ้าเท่ากัน ช่วงนี้มีกะพริบวาวๆ ได้ด้วย ผมถอยมาที่พุทโธชัดๆ เลยไม่ค่อยได้สนใจ จนกระทั่งมีอาการละเอียดว้างๆ เนียนๆ มาแทรก มันเริ่มรู้พุทโธไม่ชัด ไฟเริ่มดับ กายเริ่มหาย ยึดสักพักซักไม่ไหว ก็เลยกระซาคความรู้สึกมาที่กายก่อน วิธีนี้พอจะแก้ไขได้ไหมครับ

ตอบ : อันนี้แปลกะ อันนี้แปลก หมายความว่า ผู้ถามเป็นปกติหรือไม่ ถ้าผู้ถามเป็นปกตินะ คำว่า “ปกติ” เราเป็นปกติธรรมดา

ถ้าไม่ปกติ เพราะในกระทรวงสาธารณสุขเขาบอกว่าพวกจิตเภท พวกอะไร ในสังคมไทย ๓๐ เปอร์เซนต์มีอาการผิดปกติทางจิต ถ้ามีอาการผิดปกติทางจิตต้องไปหาจิตแพทย์นัดหนึ่ง ถ้าไปหาจิตแพทย์แล้วกลับมาให้เป็นปกติก่อน ถ้ามันไม่เป็นปกติ เวลาภาวนาไปมันจะเริ่มเป็นแบบนี้ พอเริ่มเป็นแบบนี้ มันมีความโน้มเอียงไปนะ

ที่ว่า “๑. หนึ่งสมาธิช่วงนี้เป็นบ่อย เหมือนมีมิดเย็นๆ มาเช็ดคอครับ ไม่เจ็บแต่เสียวๆ บางทีพุทโธถี่ๆ อาการก็หาย บางทีเห็นเป็นภาพคอยาววิ่งไป” นี่มันเห็นนะ “เห็นเป็นภาพคอยาววิ่งไปเลยครับ พลิกเพลงมาหลายท่าแล้วครับ”

พลิกเพลงมาหลายท่าแล้วกลับมาพุทโธชัดๆ กลับมาพุทโธชัดๆ อยู่กับพุทโธ อยู่กับพุทโธแล้วสิ่งนี้ไม่เกิดขึ้น ทีนี้สิ่งที่เกิดขึ้น อาการ “เหมือนมีมิดเย็นๆ มาเช็ดที่คอ”

มันเป็นการ...ถ้าจิตใต้สำนึกมันเหมือนกับชักนำ จิตเภท จิตมันจะชักนำไป พอจิตชักนำไป เริ่มต้นจากเหมือนมีมิดเย็นๆ มาเช็ดคอ นี่เป็นความรู้สึก แล้วมีภาพเห็นว่าคอยาววิ่งไปเลย เห็นภาพคอยาววิ่งไปเลย ตกไปเลย มันเป็นภาพมาให้เห็นแปลกๆ

ไอ้กรณีนี้มันจะย้อนกลับไปในสมัยพุทธกาล ในสมัยพุทธกาลนะ เวลาพระประพาศปฏิบัติขึ้นมา เวลาประพาศปฏิบัติเห็นเป็นนอสุกะแล้วขยะแขยงในตัวเองมาก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะ ท่านรู้ว่าเหตุการณ์แบบนี้จะเกิดขึ้น เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นว่าเรื่องเหตุนี้เกิดขึ้น ท่านก็เลยเข้าวิเวก พอเข้าวิเวกแล้วท่านจะมีคำสั่งห้ามว่าห้ามพระเข้าไปหาเง

ฉะนั้น พวกพระที่เขาประพาศปฏิบัติเขาไปเห็นนอสุกะ เห็นตัวเองเนาเป็นซ้ำเลือดซ้ำหนองแล้วมันรังเกียจใจ รังเกียจก็คิดเอง คนที่ไม่มีปัญญามันคิดได้ขนาดนั้นนะ พอรังเกียจขึ้นไปก็เอาบริหารของตน

เพราะพระไม่มีสมบัติ พระมีบริหาร ๘ มีมิดโกน มีมกรก มีบริหาร ๘ เอาบริหาร ๘ ไปเป็นสินจ้าง สินจ้างให้ช่างกลับก็คือช่างตัดผมเช็ดคอให้ เช็ดคอตาย โอ๊ย! แล้วเช็ดคอตายเยอะมากเลย

พระองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกจากการปลีกวิเวกมาเห็นพระที่มันแบบร่อยหรอลง ก็ถามพระอานนท์ “ทำไมเป็นเช่นนั้น” พระอานนท์บอกว่า “เวลาเขาภาวนาไปแล้วไปเห็นอสุภะ”

คำว่า “เห็นอสุภะ” โดยสัมมาทิฐิ จิตมันสงบแล้ว พิจารณาไปแล้วเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป ถ้าเห็นอสุภะ อนาคตามิมรรค

แต่นี้พอมันเป็นปุถุชน พอไปเห็นอสุภะๆ เห็นแล้วมันขยะแขยง เพราะมันไม่มีพื้นฐาน ไม่มีสิ่งใดรองรับไง ก็เลยไปจ้วงเขา มันสะอิดสะเอียนจนจ้วงเขาเชือดคอตาย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงห้าม ห้ามเด็ดขาด ภิกษุ ทำลายชีวิตคนอื่นเป็นอาบัติปาราชิก ภิกษุทำลายชีวิตตัวเองก็ไม่ได้ ทำลายชีวิตคนอื่นก็ไม่ได้ ไม่ได้ทั้งสิ้น ใ้ไปจ้วงเขา นี่พูดถึงเวลาภาวนาไปแล้ว นี่สมัยพุทธกาลเขามีแบบนี้

แต่อันนี้ย้อนกลับมาที่นี้ไง ย้อนกลับมาที่นี้ เพราะมันสองที่ “๑. เหมือนมีมิดเย็นๆ มาเชือดทีคอ มันไม่เจ็บแต่เสียวๆ นี่มีความรู้สึก”

ใ้มันไม่มีหรอก มันเป็นความรู้สึกของตน มันเป็นวิตกวิจารณ์ของตน ถ้าวิตกวิจารณ์ไปแล้ว “แล้วพอพุทโธถี่ๆ อาการนั้นหายไป บางทีเห็นเป็นภาพคอกที่ขาดวินไปเลย”

ใ้กรณีนี้ถ้ามันเป็นการภาวนาที่เป็นธรรมมันก็ดีไปอย่างหนึ่ง แต่ทำไมมันไปลงในทางเดียวกันหมดละ

ฉะนั้น ถ้าจิตมันเป็นปกติ ถ้าจิตสงบแล้วเห็น มันเป็นเรื่องที่ว่ามันเป็นธรรมให้เราเห็นให้เราเห็นเป็นการพิจารณา แต่ถ้าจิตของเรามันไม่ปกติ ไม่ควรทำนะ ไม่ควรทำซ้ำอย่างนี้ กลับมาพุทโธซะ

แต่เราจะบอกว่า หนึ่ง ควรไปปรึกษาหมอก่อน ไปปรึกษาจิตแพทย์ รักษาเช็กตัวเองให้เป็นปกติซะ แล้วถ้ากินยาอยู่ก็วางก่อน ถ้ากินยาอยู่ยังไม่ต้องปฏิบัตินะ

บางคนมาที่นี้ หลายคนบอกว่าผมกินยาอยู่ครับ คือเขาผิดปกติ เขากินยาอยู่ ถ้ากินยาอยู่ ปฏิบัติไปนะ ถ้ากินยาหรือว่าจิตมันไม่ปกติ ใ้พุทโธเฉยๆ

การพุทโธๆ คือพยายามสร้างจิตเราให้เข้มแข็งให้เป็นปกติ พอจิตถ้ามั่นพุทโธได้ แต่พอถ้ามั่นไม่ปกติแล้วมันจะให้เห็นภาพหลอนอย่างนี้ มันจะเป็นภาพหลอนไป ถ้าเป็นภาพหลอนไป

เราจะบอกว่า ให้กลับไป ต้องไปปรึกษาหมอกี่หนึ่ง ควรปรึกษาหมอก่อน ถ้าปรึกษาแล้ว ถ้าเป็นปกติแล้วเรามาสู้กัน นี่ข้อที่ ๑. นะ

“๒. เวลานั้นสมาธิผมมีแสงจ้าค้างอยู่เป็นปกติ ไม่ว่าจะนั่งปิดไฟหรือเปิดไฟในห้องจะจ้าเท่ากัน ช่วงนี้กะพริบวบบๆ ได้ด้วย ผมถอยมาที่ผู้รู้ พุทโธชัดๆ เลยไม่ค่อยได้สนใจ จนกระทั่งมีอาการละเอียดว่างเนียนๆ แทรกเข้ามา เริ่มพุทโธไม่ชัด ไฟเริ่มดับ กายเริ่มหาย ชักยื้อกันชักไม่ไหวก็เลยออกมา”

นี่มันต่อเนื่องกันมา แบบว่าเวลาเราพยายามประพฤติปฏิบัติกัน เราภาวนากันนี่ภาวนาเพื่อให้ความสงบของใจให้ใจมันสงบระงับ พอใจสงบระงับ ความสงบระงับเหมือนคนแข็งแรงสมบูรณ์ คนแข็งแรงสมบูรณ์จะทำอะไรมันทำไปโดยข้อเท็จจริงเป็นกิจจะลักษณะ นี่คือการวิปัสสนา นี่คือการประพฤติปฏิบัติจิต

แต่ถ้าจิตใจของเรามันไม่สมบูรณ์ จิตใจไม่สมบูรณ์ เวลาจิตมันสงบมันไปรู้เห็น นี่มันส่งออก การส่งออก ถ้ามั่นส่งออก มันส่งออกไปแล้วมันไปรู้ไปเห็นสิ่งใด

เวลาบอกว่าจิตสงบแล้วจะเห็นแสงสว่าง เห็นต่างๆ

อันนั้นเป็นวาสนาของคน ถ้าจิตมันสงบแล้วเห็นแสง เห็นแสงเพราะมันไปรู้แสง แต่ถ้าเอาจริงแล้วมันต้องกลับมาที่ความสงบของใจ ถ้าใจสงบระงับมากขึ้น แสงนั้นมันคือสิ่งที่จิตมันไปรู้ แล้วกลับมาที่ความสงบนี้

ถ้าจิตมันสงบแล้วมันสว่าง สว่างทั้งตัวของจิตสว่างด้วย อันนั้นมันเป็นผล ผลที่มันเป็นจริงอย่างนั้น ถ้าจิตอย่างนั้นมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งไป

ฉะนั้น คำว่า “แสงสว่าง แสงมันจ้าๆ” แล้วพอมันจ้าแล้วมันกะพริบๆ กะพริบด้วย มันแว็บๆ แว็บๆ

มันไปเสริมข้อแรก เพราะข้อแรกมันเป็นแบบนั้นแล้วใช่ไหม พอข้อที่ ๒. มันเป็นซ้ำ แต่มันเป็นอีกแนวทางหนึ่ง นี่เวลามันออกรับรู้ข้างนอกมันเป็นแบบนี้

เริ่มต้นที่ว่ามีมิติเย็นๆ เหมือนเช็ดคอก เห็นภาพของตัวเองขาดไป

นั่นก็เป็นนิมิตอันหนึ่ง

แล้วพอจิตมันนิ่งไปมีแสงจ้ามันค้างอยู่โดยปกติ

แสงจ้ามันค้างอยู่ปกตินี้ไม่ใช่แล้ว เพราะเวลาจิตมันสงบระงับมันถึงเห็น เวลาจิตมันกลับมาเป็นปกติแล้วมันก็เป็นปกติธรรมดา มันจะมาก้างอยู่ที่ไหน

นี่พูดถึงว่า ถ้ามันค้างอยู่เป็นปกติ แสดงว่ามันผิดปกติ

เวลาจิตมันสงบ เห็นแสงก็เห็นแสง เวลาถอนออกมาแล้วก็จบ เวลาจิตมันถอนออกมามันก็ไม่เห็นแสงของมันแล้ว เพราะออกมาเป็นปกติไง

เวลาในการประพฤติปฏิบัตินะ ในการศึกษา ไปจูละ ไปจูละไปลานเปล่าๆ เวลาศึกษาธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษามาโดยการท่องจำ เวลาท่องจำแล้วพระพุทธเจ้าบอกว่านี่ไปลานเปล่า เพราะมันมีการศึกษา ศึกษาจากการท่องจำ แล้วเป็นความจริงมันไม่มีในใจ

ที่นี้เวลาเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันจะประพฤติปฏิบัติมาให้เพื่อเป็นความจริงในใจ ถ้าเพื่อความจริงในใจ สิ่งที่ศึกษามายู่ข้างนอก ใจที่แสงต่างๆ มันอยู่ข้างนอก

แต่จริงๆ แล้วถ้าตัวใจมันสงบแล้ว แสงนั้นมันจะไม่เข้ามารบกวนใจนี้ ถ้ามันทำเป็นสัมมาทิฐิความถูกต้องดีงาม

แต่ถ้ามันทำมาแล้วโดยความที่พลั้งเผลอ โดยความที่เราไม่เข้าใจ มันจะเห็นแสงบ้าง เห็นอะไรบ้าง นั่นก็เห็น แต่เห็นอย่างนั้น ถ้าคนที่เขาเป็นนะ เขาไม่ต้องการแสง เขาต้องการจิตที่สงบแล้วจิตยกขึ้นสู่วิปัสสนา จิตฝึกหัดใช้ปัญญา จิตฝึกหัดใช้ปัญญา ปัญญาในอะไร

ปัญญาในสติปัฏฐาน ๔ ปัญญาในการพิจารณากาย ปัญญาในการพิจารณาเวทนา ปัญญาในการพิจารณาจิต ปัญญาในการพิจารณาธรรม การใช้ปัญญาอย่างนี้คือปัญญาจะชำระล้างกิเลส ปัญญาในพระพุทธศาสนา

แต่การที่เห็นกันอยู่นี้มันเห็นโดยสามัญสำนึกของโลก ถ้าเป็นสามัญสำนึกของโลก เขาเรียกอภิญา

อภิญญาก็รู้เรื่องโลกๆ นี่ไง มันไม่ใช่เรื่องอริยสัจนะ มันไม่ใช่เรื่องในศาสนา ถ้ามันไม่ใช่เรื่องในพระพุทธศาสนาแล้วเราปฏิบัติไปๆ เราบอกว่าเราเป็นชาวพุทธ เราบรรณาปฏิบัติในพระพุทธศาสนา ปฏิบัติในการวิปัสสนา แต่ความจริงแล้วมันปฏิบัติโดยทางโลกไง แล้วทางโลกถ้ามันเป็นปกติมันก็หลงอยู่ในโลกไง ถ้ามันผิดปกติขึ้นไปมันก็จะทำให้เราออกนอกกลุ่มนอกทางไป

นี่พูดถึง คำว่า “แสงจ้าหรือแสงไม่จ้า”

ถ้ามันค้างอยู่นี้ เราวางหมด เวลาปฏิบัติไปล้มลุกคลุกคลานนะ เราเริ่มต้นใหม่ เวลาปฏิบัติแล้วมันดีขึ้น เวลาจิตมันเสื่อม เราก็ต้องพยายามฟื้นฟูขึ้นมา ฟื้นฟูขึ้นมาให้มันเป็นจริง เป็นจริงขึ้นมา ให้เป็นความเป็นปกติของเรา ถ้ามันผิดปกติต้องทำอย่างนี้

ฉะนั้น ทั้ง ๒ ข้อ ฉะนั้น เขาบอกว่า เขาขอบคุณมาข้อหนึ่งว่า “พุทโธได้ดี”

เวลาบอกพุทโธ พุทโธนี้สำคัญมาก พุทโธได้ดี เวลาเราจะทำอะไรเรายึดพุทโธไว้ ถ้ายึดพุทโธไว้ จิตมันอยู่กับพุทโธ อยู่กับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เรายืนยันตลอดนะกับผู้ประพฤติปฏิบัติว่า กอดพุทโธไว้จะไม่เสียหาย กอดพระพุทธเจ้าไว้

พระพุทธเจ้ากอดไม่ได้ พระพุทธเจ้านิพพานไปแล้วสองพันกว่าปี เราจะไปกอดพระพุทธเจ้าได้อย่างไร

แต่พุทธานุสติ ถ้าพุทธานุสติ จิตเราระลึกพุทโธอยู่นี้ เหมือนกับเรากอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ กอดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ เหมือนกับพุทระ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ก็เอาหัวใจเรายู่กับใจของเราโดยความมั่นคงของเราไว้ มันจะไม่เสียหาย

ฉะนั้น คนที่ผิดปกติ คนภาวนาแล้วมีอุปสรรค เราจะบอกว่า พุทโธชัดๆ พุทโธชัดๆ

เพราะเราเชื่อหลวงปู่มั่น เพราะหลวงปู่มั่นบอกว่า **อย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโศ**

แล้วถ้าอย่าทิ้งผู้รู้ อย่าทิ้งพุทธโศ มันก็จะดีขึ้น มันก็จะแบบว่าให้เราปลอดภัย ให้เรา
ไม่โดนใครชักนำไปทางอื่น ไม่ให้ชักนำไปนอกกลุ่มนอกทางไง

ฉะนั้น เขาบอกว่ามันดีขึ้น พอดีขึ้นแล้ว เขาปฏิบัติไปแล้วก็เลยเกิดความสะดวกใจ
อยากมีเรื่องจะถามข้อที่ ๑. ข้อที่ ๒. นี่มา

ถ้าข้อที่ ๑. ข้อที่ ๒. ขึ้นมา ถ้าไม่ผิดปกติ อยู่กับพุทธโศมันจะดีขึ้น อยู่กับพุทธโศ สิ่ง
ต่างๆ จะหายไปหมดนะ

แล้วอย่างที่ว่า มีดเขียดคอก หรือว่าคอกขาดไป หรือแสงต่างๆ

วางให้หมดเลย เพราะเราปฏิบัติเพื่อไปเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฏิบัติ
เพื่อผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน เราปฏิบัติเพื่อหัวใจของเรา เราเป็นชาวพุทธ เราต้องการไปเฝ้า
พระพุทธเจ้า เราอยากจะมีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งของเรา

**เราไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเราไม่ต้องการใดๆ ทั้งสิ้น พยายามพุทธโศชัดๆ
พุทธโศไว้ แล้วอย่างที่ว่ามานี้ให้วางให้หมด**

เพราะคำถามมันเฉียดๆ ไปในทางจะเสีย มันเฉียดๆ ไปในทางส่งออก

ฉะนั้น ถ้าสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ ไม่ผิดปกติ ไม่เป็นไร แต่ถ้ามันสติสัมปชัญญะที่มัน
ไม่สมบูรณ์หรือมันขาดแคลนอย่างไร ต้องวางนะ แล้วกลับมาทำให้เป็นปกติ แล้วจะไม่มีเรื่อง
กระทบกระเทือน ปฏิบัติแล้วจะไม่เสียหาย เอวัง